

Stockholms-letterna firade 91-årsdagen av Lettlands självständighetsförklaring

Den 18 november var det 91 år sen den unga nationen Lettland utropade sig självständig från Ryssland och sovjetstaten. Ett år senare, den 18 november 1919, hissades den unga republikens röd-vit-röda flaggan för första gången i tornet på Riga slott.

Årets högtidsfirande inleddes med en gudtjänst i en välfylld Adolf Fredrikkyrka med predikan av Normunds Kamergrauzis och medverkan av Stockholms lettiska kör. Ordförande i Lettiska Nationaldagskommittén Mudite Hoogland-Krasts hälsade därefter välkommen i Z-salen i ABF-huset på Sveavägen. Ett välkomstanförande som berörde relationerna mellan Sverige och Lettland i krisens tid levererades av Lettlands ambassadör i Sverige, Elita Kuzme, åtföljd av nationalsången. Nationalsången upprepades en gång till, prick klockan 20 (kl 21 Lettlandstid) enligt överenskommelse bland alla lettiska organisationer världen över som deltog i firandet just vid denna tidpunkt.

Högtidstalet hölls detta år av journalisten och ordförande i Lettlands nationella kulturråd Sarmite Elerte. I sitt utmärkta tal berörde fru Elerte upprepade gånger behovet av "medborgerlig idealism" för att lyfta Lettland och sträva till att förena den lettiska och den europeiska identiteten. Medborgarnas medverkan i samhällliga processer är starkare än varje annat system, påpekade fru Elerte. Den var starkare än Berlinmuren, starkare än sovjetarmén och behövs nu mer än någonsin i Lettland för att åter få ordning på självaste grundvalarna.

I en intressant jämförelse med grannen Estlands strävanden åt samma håll nämnde fru Elerte behovet av en gemensam utvecklings-"taktik för framtiden" med klara, konkreta mål flera decennier framåt. Istället för att låta sig passivt styras av undermåliga makthavare så krävs ett uppvaknade hos letterna. Det krävs medborgerlig medverkan för att gemensamt skapa ett land

där var och en ska kunna uppnå sitt livs mål, där människorna ska kunna vara kreativa, oberoende, framgångsrika, där var och en tar ansvar för sina val, där hårt arbete lönar sig och där inte någon enda blir lämnad ensam i olycka. Medborgerlig idealism behövs för att i en demokratisk Lettland bättre kunna samarbeta med varandra och för att bättre kunna förvalta sitt land. Landet Lettland som man har till låns under en begränsad till, det behöver man kunna lämna till kommande generationer i gott skick. För detta behövs starka, beslutsamma medborgare som engagerar sig, avslutade fru Elerte sitt tal med.

Lettlands president Valdis Zatlers i sitt videotal till utlandsletterna världen över berörde vikten av att alla letter, oavsett var de bor, ska känna Lettland i sitt hjärta, tänka på sitt land, göra något gott för Lettland och för att hedra landet. President Zatlers berörde den viktiga rollen som lettiska organisationer ute i vida världen spelar i strävan att stå fast vid de värderingar som ska bidra till arbetet att skapa en god, ljus, demokratisk stat.

Presidents tal följdes av tillkännagivandet av Lettiska Världsförbundets hederspris 2009 samt Kulturfondens pris 2009, som i år gick till styrelsemedlemmen Diana Krumins-Engstedt för hennes arbete att sprida den lettiska kokkonsten i Sverige genom sin i 2008 utkomna receptbok "Mor lärde mig".

Under pausen kunde de traditionella lettiska småpirogerna, "piragi", avnjutas. Receptet för dessa går att finna i ovannämnda receptbok som kommer att finnas till salu under kommande medlemsmöten så länge lagret räcker. Ett uppfriskande glas bubbelvin, "Rigas Shampanietis", fick avsluta pausen som åtföljdes av musik.

Festkonsertens solist var denna gång den bejublade konsertpianisten Elina Shirone (född 1983) som i Sverige har uppträtt tillsammans med bl a Sverige Radios Symfoniorkester samt Malmö Symfoniorkester. Den virtuosa unga pianisten bjöd på ljuva toner av såväl Frédéric

Chopin samt verk av lettiska tonsättare såsom Janis Medins, Gerogs Pelecis och Volfgangs Darzins. Konserten var en ljuvlig avslutning på kvällen.

Vi från Svensk-lettiska föreningen som var närvarande vill uttrycka ett särskilt tack till Lettiska Nationaldagskommittén och i synnerhet dess ordförande Mudite Hoogland-Krasts för en mycket välordnad och trevlig högtid.

Astrid Klavins-Sköldebring